

Tæt på en epidemi i blodet

Kronisk leverbetændelse: En eksperimenterende livsstil i 1960'erne og 1970'erne gemmer sig i mange danskere's blod som Hepatitis C. Indfør screening, lyder et forslag.

HANNE FALL NIELSEN
hanne.fall.nielsen@jp.dk

En vild fest for 40 år siden, hvor en sprøjte med euforiserende stoffer pludselig ikke var så farlig – og gik i blodet.

Et højskoleophold, som gik temmelig amok med snifferør – eller hård analsex.

En rejse til fjerne himmelstrøg og ikke så hygiejniske hospitaler, hvor den kroniske leverbetændelse Hepatitis C blev en livslang ledsager.

Kronisk leverbetændelse kobles normalt til stiknarkomaner med langvarigt misbrug, og den gruppe udgør da også hovedparten af de 15-

25.000 danskere, som vurderes at vandre rundt med virus i blodet.

Nye patientgrupper

»Men vi står på tærsklen til en epidemi, hvor andre grupper vil udvikle sygdommen. Vi kender udviklingen fra USA, hvor mange fra tresser-generationen – også kaldet babyboom-generationen – får sygdommen som konsekvens af en mere eksperimenterende livsstil en kort overgang. Senere har disse mennesker fundet deres plads i samfundet uden stoffer og sprøjter, og dermed rammes helt andre grupper end tidligere,« siger en af landets førende eksperter, over-

læge Peter Leutscher fra Infektionsmedicinsk Afdeling på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

Samtidig med udsigten til flere Hepatitis C-syge er der netop udviklet en ny medicin, som faktisk helbreder lidelsen uden bivirkninger. De første danskere er behandlet med det meget dyre og enzymbaserede præparat med gode resultater.

For at komme epidemien i forkøbet vurderer Peter Leutscher, at Danmark bør lære af USA og tilbyde mennesker fra efterkrigs-generationen en test.

»Når de alligevel er i kontakt med sundhedsvæsenet bør man – akkurat som i USA

– tilbyde dem en blodprøve. Dermed får man identificeret de mennesker, som bærer smitten, og kan overvåge dem og tilbyde behandling, når det skønnes nødvendigt,« siger han.

Kun til de mest syge

Den nye medicin er netop godkendt af Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS) til de sygeste Hepatitis C-patienter, og det har medført skarp kritik fra en gruppe patienter. På den baggrund har de dannet Dansk Hepatitis Forening med det formål at få udbredt behandlingen, som koster i underkanten af en halv mio. kr. pr. patient, til alle smittede.

»Jeg har stor forståelse for deres engagement, for der er virkelig tale om et behandlingsgennembrud. Tidligere blev de meget syge Hepatitis C-patienter behandlet med interferon, som ikke virkede

særlig godt og samtidig har meget tunge bivirkninger,« siger Peter Leutscher, som dog i første omgang erklærer sig enig i den lidt afventende holdning i RADS.

Rådet argumenterer nemlig for at se tiden an, fordi der ventes flere producenter på markedet i løbet af de kommende måneder. Det vil formentlig sænke prisen og dermed gøre det billigere at brede behandlingen ud.

»På sigt er jeg enig i, at det ikke alene er de patienter, hvor virus har medført skrumpelever eller ligefrem leverkræft, som skal have medicinen. Der er ingen grund til, at patienterne skal så langt ud, før vi hjælper dem,« siger overlægen, som dog ikke vil insistere på at frigive medicinen til hele patientgruppen nu og her.

»Vi kan af logistiske og praktiske grunde ikke behandle dem i sygehusvæse-

net med så kort varsel. Men gerne til næste sommer,« siger Leutscher.

Svar fra skuffen

Dansk Hepatitis Forening har forsøgt at overbevise sundhedsminister Nick Hækkerup (S) om det fornuftige i at udvide behandlingen, men har ifølge formand Søren R. Holm fået »et høfligt svar fra standardskuffen.«

Ministeren er på ferie, men sundhedsordfører Flemming Møller Mortensen (S) glæder sig over de nye muligheder for behandling, men maner til tålmodighed:

»Skal vi prioritere behandling af Hepatitis C-patienter op, skal vi skære andre steder. Derfor er det fornuftigt at udvise en smule tålmod og satse på, at øget konkurrence kan sænke prisen,« siger han, der dog har stor forståelse for de berørte patienters ønske om handling her og nu.